

SBORNÍK PRACÍ
FILOSOFICKÉ FAKULTY
BRNĚNSKÉ
UNIVERSITY

ROČNÍK 2

ČÍSLO 1

ŘADY FILOSOFICKÉ (B) Č. 1

BRNO 1953

**Dne 5. března roku 1953 v 21 hodin 50 minut
odešel od nás soudruh Josef Vissarionovič Stalin.**

Skonal bohatýr.

Padl hrdina v nejvyšším ideovém, mravním a bojovém smyslu toho slova. Tribun lidu jakého dějiny nepoznaly, mluvčí a zastánce stamilionových mas utlačených a pokořených, neohrožený osvoboditel národů, největší vojevůdce a vítěz nejstrašnější války světových dějin a budovatel vrcholného řádu lidské společnosti. Světlý genius míru a kultury, jež pohnul vzlyk i té nejvzdálenější matky, které imperialistický padouch zavraždil syna, aby pozvedl svůj mocný hlas, hlas jenž otřásal svědomím světa.

Vše to, oč kdysi tloukla křídla vznícené obraznosti Giordana Bruna v jeho meditacích o vášni hrdinské, vše to, čím hřmí herojské rytmy symfonií Beethovenových, k čemu se vzpínají vidiny Michel Angelovy, vše to nejhluběji a nejryzeji lidské, co nese našemu srdci vstříc Maxim Gorkij, vše to žilo v tomto úžasném člověku.

Těžko je na světě bez Stalina. Dráp bolesti se zařal do srdce našeho lidu, našeho národa i nás všech vědeckých a politických pracovníků. Kolikrát jen v dobách zlých, kdy uvnitř našeho lidového zřízení hryzala zrada a byli umlčovani i odstraňováni soudruzi dobří i nejlepší, kolikrát jen každý z nás vážil ve své obraznosti cestu do Moskvy, k bílému Stalinu.

A Stalin nás přijal. Stačil jeho neskonale prostý úsměv, plný veliké moudrosti a jistoty, úsměv, v němž zároveň šlehaly jiskřičky humoru a laskavé shovívavosti, a hle, najednou bylo dobře a klidno. A vraceje se domů ze své fantastické pouti, svazek za svazkem probíral návštěvník Stalinovo dílo, až se poučil o tom, co potřeboval, až našel zákonitě vysvětlení toho, co se stalo, v čem byla chyba a kde je zrada. A s vysvětlením mu hned zazněl i pevný stalinský povel k dalšímu boji a jasná fanfára vítězství socialismu a komunismu u nás i na celém světě.

Jistě, Štalin žije dál. Bude radit, vysvětlovat, učit, přesvědčovat i ve-
let, neboť je nesmrtelný ve svém díle, v ocelové jednotě strany a svých
pokračovatelů i žáků.

Jen toho úsměvu již nebude.

Jménem redakce:

Mirko Novák

**Dne 14. března roku 1953 v 11 hodin
odešel od nás soudruh Klement Gottwald.**

Klement Gottwald byl vynikajícím pokračovatelem ve všem pokrokovém a pravdivém, co skutečné, živoucí a život našeho lidu obrážející dějiny české filosofie přinesly. Poučen zkušenostmi třídních bojů mezinárodního dělnického hnutí, poučen nesmrtelným učením Marxovým, Engelsovým, Leninovým a Stalinovým, navazuje Klement Gottwald objektivně na nejlepší filosofické tradice českého národa.

Klement Gottwald byl více než veliký myslitel. Tím, že byl velkým myslitelem, byl i velkým bojovníkem, organisátorem a praktickým vůdcem pracujících mas ve všech proměnlivých situacích jejich zápasu proti vykořisťovatelům i jejich budování nového socialistického řádu. Celá jeho činnost se vyznačuje vysokou ideovostí; každý konkrétní, byť i dílčí problém řeší důkladně, vpravdě marxisticko-leninsky; nepěstuje teorii pro teorii, ale každý jeho teoretický poznatek vyplývá z praktických zkušeností třídního boje pracujících a slouží tomuto boji. A právě v tom je Klement Gottwald vzorem skutečného vědeckého pracovníka, neboť skutečná vědeckost a skutečná myslitelná síla nespočívá ve vznášení se nad otázkami dne, ale právě v nacházení a řešení palčivých otázek dne; jen kdo to a d y dovede myslet a jednat, je filosofem nejen podle jména, ale filosofem vskutku. V tom je nám Klement Gottwald nedostiženým vzorem a učitelem, tady je Klement Gottwald mužem vpravdě leninského, stalinského ražení.

Česká a slovenská věda je Klementu Gottwaldovi mnoho dlužna. Nebyl dostatečně ukázán jeho význam jako teoretika spletitých středoevropských otázek národnostních, nebyl prozkoumán jeho vynikající podíl při řešení otázek jednotné a lidové fronty v období mezi dvěma světovými válkami, nebyl zhodnocen jako znamenitý strateg a taktik stávkových a mzdových bojů třicátých let, nebyla dostatečně ukázána jeho úloha strážce čistoty marx-leninského učení, nezpracován zůstal i jeho přínos k boji za udržení světového míru a mnoho jiných úseků jeho plodného života, stráveného cele ve službách pracujícího lidu.

A vůbec ještě nebyl zhodnocen jako myslitel v dějinách českého národa nad jiné vynikající. A přece právě tady Klement Gottwald, největší náš současný teoretik marxismu-leninismu, dovršuje celou tu velikou řadu našich myslitelů, kteří proto, že se věrně bili za věc svého lidu, a oddaně vyjadřovali základní potřeby a zájmy jeho nejpokrokovější

části, dělnictva, zůstali a zůstanou věčně živými. Oni říkali pravdu nesmrtelnou, pravdu lidu. Proto se každý vědec, který se zabývá tradicemi našeho národa a myslitelskou činností všech nesmrtelných osobností našich dějin — musí s hlubokou úctou a neskonalým obdivem sklonit před velikým dílem Klementa Gottwalda.

A ovšem nejen se sklonit. Klement Gottwald, věrný žák Stalinův, nás učil stále jítí vpřed, nikdy neklesat na mysli, necouvat před obtížemi, nechat se nikdy srazit ztrátou třeba nejtěžší a bolem třeba největším. Klement Gottwald nás učil stále mít na mysli blaho svého národa a jeho pracujících mas a neochvějně pro ně pracovat. Zpronevěřili bychom se dílu Klementa Gottwalda, kdybychom se právě teď, když nás opustil, nepustili do práce se zdvojenou silou.

I ve svém žalu nemáme příčiny malomyslnět. Je tady Gottwaldem vy-
kovaný Ústřední výbor naší Komunistické strany Československa, jsou tady Gottwaldovi žáci, ne jeden, ale celé desítky a stovky věci dělného lidu bezmezně oddaných pracovníků strany a odborů. Jsou tady slibné kádry vědeckých pracovníků a technické inteligence, stojící již nejen svým osobním přesvědčením, ale i svou vědeckou a technickou praxí plně na posici dělnické třídy, pilně se učící z nepřeborné studnice marxismu-leninismu, od vědy sovětské a od Klementa Gottwalda, a upřímně chtějící sloužit svému lidu. A především jsou tady Gottwaldem vychované desetitisícové masy dělníků a dělnic, úderníků a novátorů, základní záruka vybudování socialismu v naší vlasti, jsou tady masy nadšeně uskutečňující v každodenní své práci věčně živé myšlenky Klementa Gottwalda, myšlenky obražející všechny základní potřeby a zájmy pracujících mas, myšlenky socialismu.

A budiž ctižádostí každého z nás, aby zlepšil svou práci a stal se hodným Klementa Gottwalda, toho nejlepšího z nás.

Jménem redakce: *Gustav Riedel*